

(ἀπὸ τὸν ἀρσενικὸ γάϊδαρο βγάξει καὶ παίρνει γάλα, ἐπὶ τοῦ ἱκανοῦ δυναμένου νὰ ὠφεληθῇ καὶ ὀπόθεν δὲν θὰ ἥλπιζέ τις) Χαλδ. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Γάϊδαρος Ἀνδρ. Ζάκ. Κύθηρ. Γάδαρος Θράκ. (Σηλυβρ.) Κύθηρ. Σῦρ. Γάδαρους Λήμν. Γάδαρ Φολέγ. Συνών. γαϊδούρι 1, γομάρι, ὄνικος. β) Συνεκδ. φορτίον ὄνου Σῦρ.: Ἀγόρασα ἓνα γάϊδαρο ντομάτες. Συνών. γομάρι. γ) Ὑπὸ τὸν τύπ. γαϊδάρου πορδές, εἶδη μυκήτων φυομένων εἰς τὴν κόπρον ὄνου. 2) Φορεῖον διὰ τοῦ ὁποίου μεταφέρονται ὑλικά οἰκοδομῶν καὶ τὰ παρόμοια Κάρπ. Τήν. κ. ἄ.

3) Θηλ., ὑποστήριγμα σιδηροῦν ἢ ξύλινον διαφόρων σχημάτων ἀναλόγως τῆς χρήσεώς του, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐπιτίθεται τι, ὅλον ὑποστήριγμα κλίνης, τὰ κοινῶς λεγόμενα στρίποδα, σιδηρῶν ράβδων, σωλῆνων τοῦ ἱκρίωματος τῶν οἰκοδόμων, τῶν καιομένων ἐν τῇ ἐστίᾳ ξύλων κττ. σύνθη. 4) Θηλ., ὁ δόναξ ὁ ὑπανέχων τὰς χορδὰς μουσικοῦ ὄργάνου Μακεδ. (Χαλκιδ.) Συνών. καβαλλάρις.

5) Θηλ., στῦλος πηγνυόμενος εἰς τὸ ἔδαφος ὀπισθεν φράγματος ὕδατος πρὸς στήριξίν του Ἡπ. (Ζαγόρ.) 6) Θηλ., δίκρανον τὸ ὁποῖον κρατεῖ τις πρὸ αὐτοῦ εἰς ἴσον πρὸς τὸν ὦμον ὕψος καὶ ἐπιτίθεται ξύλα πρὸς μεταφοράν, τὰ ὁποῖα στηρίζονται εἰς αὐτὸ κατὰ τὸ ἐν ἄκρον, κατὰ δὲ τὸ ἕτερον εἰς τὸν ὦμον Μακεδ. (Χαλκιδ.) 7) Θηλ., ξύλον χονδρὸν τιθέμενον μεταξὺ τῶν δύο ἀπὸ τοῦ κέντρου τοῦ ζυγοῦ ἐξηρητημένων ἐλλειψοειδῶν λωρίων διὰ νὰ στηριχθῇ εἰς αὐτὸ τὸ ξύλον τὸ ἐγκάρσιον εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ἱστοβοέως τοῦ ἀρότρου Μακεδ. (Χαλκιδ.) 8) Θηλ., μέρος τοῦ ἀρότρου ὅπου προσαρμόζεται τὸ ὕνιον Θράκ. (Μάδυτ.) 9) Εἶδος σκάφης πληρουμένης μὲ λίθους καὶ φερούσης εἰς τὸ πρόσθιον μέρος μικρὸν πάσσαλον, εἰς τὸν ὁποῖον δένεται τὸ δισαίδι κατὰ τὸ τύλιγμά του εἰς τὸ ἀντίον διὰ νὰ τηρῇται τεταμένον Εὐβ. 10) Ξύλον διερχόμενον διὰ τῶν ὀπῶν τοῦ ἀντίου τοῦ ὑφαντικοῦ ἱστοῦ πρὸς στερέωσίν του Πελοπ. (Λακων.) 11) Ὁ μεσαῖος δάκτυλος Κύπρ. 12) Θηλ., εἶδος ἱστίου τετραγώνου Κεφαλλ. 13) Τὸ πυῶδες ἀπόστημα τοῦ βλεφάρου Πελοπ. (Μάν.) Συνών. κριθαράκι. 14) Μία τῶν πλευρῶν τοῦ ἀστραγάλου ἐν τῇ ὁμωνύμῳ παιδιᾷ Κεφαλλ. Κύπρ. Συνών. γαϊδουράκι 2. 15) Εἶδος μικροῦ δαμασκῆνου χρώματος κυανομέλανος μὲ σάρκα κιτρίνην Σαμοθρ. 16) Ἀρσεν. καὶ θηλ., εἶδη παιδιῶν Α. Ρουμελ. (Σωζόπ.) Κεφαλλ. Κύπρ. Λέσβ. Πελοπ. (Γορτυν. Δημητσάν.) 17) Πληθ., τὰ κατὰ τὸν θερισμὸν τυχαίως ἀφινόμενα ἀθέριστα στάχυα Κρήτ. 18) Θηλ., ἐπιτυχία εἰς τὴν σκόπευσιν θηράματος γινομένη ὑπὸ δευτέρου κυνηγοῦ μετ' ἀποτυχίαν τοῦ πρώτου πυροβολήσαντος Κύθηρ.: Τοῦ ἡκάμα δύο γαϊδάρες.

Β) Μεταφ. 1) Ἀνθρωπος ὀκνός, ράθυμος Νάξ. (Γαλανᾶδ.) 2) Ἀνθρωπος εὐτελής, οὐτιδανὸς κοιν. 3) Ἀνθρωπος ἀγενής, ἀγροῖκος, ἀδιάντροπος, βάνανσος κοιν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. γαϊδουράνθρωπος.

γαϊδαρούλλα ἢ, ἀμάρι. γααρούλλα Κάσ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάϊδαρος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ούλλα κατὰ τύπ. ὑποκορ.

Θήλεια ὄνος. Συνών. γαϊδουρέλλα.

γαϊδουραγγοῦρζα ἢ, Λεξ. Δημητρ. γαϊδαρραγγοῦρζα Λεξ. ΠΓενναδ. 299 Δημητρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γαϊδούρι καὶ ἀγγοῦρζα. Τὸ γαϊδαρραγγοῦρζα κατ' ἐπίδρασιν τοῦ γάϊδαρος.

Τὸ φυτὸν ἀγριαγγοῦρζα, ὁ ἰδ. Συνών. πικραγγοῦρζα.

ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

γαϊδουράγγοῦρο τό, Λεξ. Δημητρ. γαϊδαράγγοῦρο Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γαϊδούρι καὶ ἀγγοῦρι. Τὸ γαϊδαράγγοῦρο διὰ τὸ γάϊδαρος.

Ὁ καρπὸς τῆς γαϊδουραγγοῦρζας.

γαϊδουραγκάθα ἢ, πολλαχ. γαϊδουραγάθα Κρήτ. κ. ἄ. γαδαραγκάθα ἐνιαχ. γααρακάθ-θα Κάρπ. γαδαγκάθ-θα Ρόδ. γαδαγκάτ-τα Ρόδ. γαδαράγκαθα Σκῦρ. γαδουράγκαθας ὁ, Κύθηρ. γαδουράγαθος Θήρ.

Μεγεθ. τοῦ οὐσ. γαδουράγκαθο. Ὁ τύπ. γαδαγκάθ-θα κατ' ἀπλολογίαν. Τὸ γαδαράγκαθα ἐτονίσθη κατὰ τὸ πρωτότυπον.

Μέγα γαδουράγκαθο, ὁ ἰδ.

γαϊδουράγκαθο τό, σύνθη. γαϊδ'ράγκαθον βόρ. ἰδιώμ. γαδουράγαθο πολλαχ. γαδουράγαθον πολλαχ. βόρ. ἰδιώμ. γαδουράγκαθ-θον Κῶς γαδουράγκαθ-θον Λυκ. (Λιβύσσ.) γαδουράγκαθο Θήρ. Λέρ. Μῆλ. Σέριφ. Σίφν. κ. ἄ. γαδ'ράγαθον Μακεδ. (Χαλκιδ.) Ἀδουράγαθο Νάξ. (Ἀπύρανθ.) γαδαράγκαθο πολλαχ. γαδαράγκαθον πολλαχ. βόρ. ἰδιώμ. γαδαράγκαθο Λεξ. Βερ. 149 γαδαράγκαθον Θράκ. (Αἰν.) κ. ἄ. γαουράγκαθ-θον Κῶς.

Ἐκ τῶν οὐσ. γαϊδούρι καὶ ἀγκάθι. Τὸ γαϊδαράγκαθο κατ' ἐπίδρασιν τοῦ γάϊδαρος.

Εἶδη ἀκανθοφύλλων φυτῶν τῆς δημώδους οἰκογενείας τῶν ἀγκαθῶν, προσφιλεῖς τροφή τῶν ὄνων, συνών. γομαράγκαθο 1) Τῆς τάξεως τῶν συνθέτων (compositae), ὡς εἶδη νάρδου (nardus), εἶδη ὀνοπόρδου (onopordum) καὶ ἰδίως ὀνόπορδον τὸ Ἰλλυρικὸν (onopordum Illyricum), νοτόβασις ἢ Συριακὴ (notobasis Syriaca), συνών. ἀνάλατος Β 1, γομαράγκαθο, κουφάγκαθο, κίρσιον τὸ Κρητικὸν (cirsium Creticum), καρνιλία ἢ κορυβανθῆς (carlina corymbasa) καὶ ἰδίως σκόλυμος ὁ Ἰσπανικὸς (scolymus Hispanicus), συνών. ἀγκάβανος. 2) Τῆς τάξεως τῶν σκιαδοφόρων (umbelliferae) ἡρύγγιον τὸ ἀρουραῖον (eryngium campestre). Συνών. ἀγκαθῆ 4, τῆς ἀγάπης τὸ βοτάνι, ἄσπαρτος 3, μοσκάγκαθο, φιδάγκαθο. [**]

γαϊδουράδα ἢ, Κρήτ.—Λεξ. Περίδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαϊδούρι καὶ τῆς καταλ. - ἄδα (II).

1) Ἀγένεια, ἀρέπεια, χυδαιότης Λεξ. Περίδ. Συνών. γαϊδουριά, γαϊδουροσύνη, γαϊδουρότη. 2) Εἶδος σταφυλῆς Κρήτ.

γαϊδούρακας ὁ, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαϊδουράκι καὶ τῆς καταλ. - ας.

Γαϊδουράνθρωπος, ὁ ἰδ. Ἡ λ. καὶ παρὰ Φωσκ. Φορτουν. (ἐκδ. ΣΞανθουδ.) 92.

γαϊδουράκι τό, κοιν. γαϊδ'ράκ' βόρ. ἰδιώμ. γαϊδουράτσι Μύκ. Πελοπ. (Μαντίν.) γαδουράκι Κρήτ. Ρόδ. Σίφν. κ. ἄ. γαδ'ράκ' Θράκ. (Τσακίλ.) γαδουράτσι Πάρ. κ. ἄ. γαδουράδιν Κύπρ. γαουράδιν Κύπρ. Ἀδουράκι Νάξ. (Ἀπύρανθ.) γαϊδαράκ' Εὐβ. (Ἀκρ.) γαδαράκι Νάξ. Χίος κ. ἄ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. γαϊδούρι διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ἄκι. Τὸ γαδαράκι διὰ τὸ γάδαρος. Τοῦτο καὶ παρὰ Σομ.

1) Μικρὸς ὄνος εἴτε κατὰ τὸ ἀνάστημα εἴτε κατὰ τὴν ἡλικίαν, ὄναριον κοιν.: Παροιμ. Μεγάλωσε τὸ γαϊδουράκι καὶ κόντυνε τὸ σαμαράκι (χαϊδευτικὰ διὰ παιδάκι, τὸ ὁποῖον μεγάλωσε καὶ δὲν τοῦ πάγει πλέον τὸ ἔνδυμα) κοιν.

ΤΟΜ. Δ' — 24

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Τὸ μικρὸ τὸ γαιδουράκι | εἶναι πάντα πουλαράκι (ὅτι ὁ μικρόσωμος φαίνεται πάντοτε νέος) Πάρ.—Γνωμ. Τὸ γαδουράκι 'ς τὸ βουνὸ ποφῆ, μ' ἢ ζημιὰ ἔρκεται 'ς τὸ σπῖτι Ρόδ. Συνών. γαιδουράκος, γαιδουρέλλι, γαιδουρίδι, γαιδουρίτσος, γαιδουροπούλλι, *γαιδουροπούλλον, γαιδουρούδι, γαιδουρούλλι. Πβ. γαιδουροπούλλάκι, γαιδουροπούλλ'αρο. 2) Μία τῶν πλευρῶν τοῦ ἀστραγάλου ἐν παιδιᾷ Πελοπν. (Μαντίν.) Συνών. γάιδαρος 14.

γαιδούρακλος ὁ, πολλαχ. Θηλ. γαιδουράκλα πολλαχ. γαουράκλα Κῶς.

Μεγεθ. τοῦ οὐς. γαιδούρι διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ακλος, δι' ἣν ἰδ. - ακλας.

Μέγας ὄνος.

γαιδουράκος ὁ, πολλαχ. γαιδαράκος Εὐβ. (*Ακρ.) Πελοπν. (Ἀνδροῦς. Λάστ. Μάν. Ὀλυμπ.) κ. ἄ.

*Υποκορ. τοῦ οὐς. γαιδούρι διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - άκος. Τὸ γαιδαράκος κατ' ἐπίδρασιν τοῦ γάιδαρος.

Γαιδουράκι, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Παροιμ.

*Εἶσι γελᾶν τὸ γαιδαράκο | καὶ τοῦ φοροῦν τὸ σαμαράκο Λάστ.

γαιδουράλιπας ὁ, Εὐβ. (Κουρ.)

*Εκ τῶν οὐς γαιδούρι καὶ ἄλιπας.

Γῆ ἀργιλώδης καὶ σκληρά, ὅπου δὲν φυτρώνει τίποτε.

γαιδουραναθρεμμένος ἐπίθ. σύνηθ. γααρνεθρεμ-μένος Κῶς.

*Εκ τῶν ἐπίθ. γαιδούρι καὶ ἀναθρεμμένος μετοχ. τοῦ ρ. ἀναθρέφω.

*Ὁ ἔχων ἀνατροφὴν οἶονε γαϊδάρου, γαιδουράνθρωπος, ὁ ἰδ.: Εὐτός *ἐν εἶναι-ν-ᾄθ-θροπος, εἶναι-ν-γααρνεθρεμ-μένος Κῶς.

γαιδουράνθρωπος ὁ, κοιν. γαιδουράνθρωπους βόρ. ἰδιώμ. γααράνθρωπος Κάρπ.

*Εκ τῶν οὐς. γαιδούρι καὶ ἄνθρωπος.

*Ἀνθρωπος χωρὶς ἀνατροφὴν ἔχων βαναύσους καὶ ἀγροίκους τρόπους, σκαιός, χυδαῖος: Φρ. Εἶναι κί ἄνθρωποι βασιλάνθρωποι, εἶναι καὶ οἱ γαιδουράνθρωποι ἀγν. τόπ. Συνών. γαϊδαράτσος 2, γάιδαρος Β3, γαιδούρακας, γαιδουραναθρεμμένος, γαιδουραράς, γαιδουράς, γαιδούρι 5.

γαιδουράπι τό, ἀμάρτ. γαιδουράπ' Πόντ. (Τραπ.)

*Εκ τοῦ οὐς. γαιδούρι καὶ τοῦ ἀρχ. οὐς. ἄπιον.

Εἶδος μεγάλου ἀπίου (οὕτως ὀνομασθέντος διὰ τὸ μέγεθος).

γαιδουραπιδεᾶ ἡ, ἀμάρτ. γαιδαραπιδεᾶ Πελοπν. (Καλάβρυτ.)

*Εκ τῶν οὐς. γαιδούρι καὶ ἀπιδεᾶ.

*Ἀπιδεᾶ παράγουσα μεγάλους καρπούς. Συνών. κολοκυνθαπιδεᾶ.

γαιδουράπιδο τό, ἀμάρτ. γαουράπιο Κύπρ. γαιδαρόπιδο *Ηπ. (Χιμάρ.)

*Εκ τῶν οὐς. γαιδούρι καὶ ἀπίδι.

1) *Ὁ καρπὸς τοῦ γαιδουραπιού, ὁ ἰδ., Κύπρ. 2) Μεγάλο ἀπίδι *Ηπ. (Χιμάρ.)

***γαιδουράπης** ὁ, γαουράπ-πης Κύπρ.

*Εκ τῶν οὐς. γαιδούρι καὶ *ἄπης.

*Ἀπιδεᾶ παράγουσα εὐτελῆ ἀπίδια.

γαιδουραπ-πάριν τό, Κύπρ. γαδουραπ-πάριν Κύπρ. *Εκ τῶν οὐς. γαιδούρι καὶ ἀπ-πάριν, δι' ὃ ἰδ. ἰπ-πάριν.

Γαιδουράπ-παρος, ὁ ἰδ.

γαιδουράπ-παρος ὁ, Κύπρ. γαουράπ-παρος Κύπρ. *Εκ τῶν οὐς. γαιδούρι καὶ ἄπ-παρος, δι' ὃ ἰδ. ἰπ-παρος.

*Ἴππος ἐπιβήτωρ θηλείας ὄνου.

γαιδουραράς ὁ, Κρήτ.

Μεγεθ. τοῦ οὐς. γαιδούρι διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - αράς.

1) Μέγας ὄνος. 2) Γαιδουράνθρωπος, ὁ ἰδ.

γαιδουράς ὁ, Κρήτ. Πόντ. (Κοτύωρ. κ. ἄ.) γαϊδιδράς Πόντ. γαδιδράς Θράκ. *αδουράς Νάξ. (*Ἀπύρανθ.) γάιδουρας Πόντ. (*Οφ.) Πληθ. γαιδουράντ' Πόντ. (Κρώμν. Τραπ. Χαλδ.) γαϊδουράντ' Πόντ. (Σάντ.) γαϊδιδράντ' Πόντ. (Χαλδ.)

*Εκ τοῦ οὐς. γαιδούρι καὶ τῆς καταλ. - ας. Τὸ γαϊδιδράς διὰ τὸ γαϊδίρι παρὰ τὸ γαιδούρι. Διὰ τὸν πληθ. γαϊδουράντ' ἐκ τοῦ γαϊδουράντοι ἰδ. ἀλογάς.

1) *Ὀνηλάτης Πόντ. (Κοτύωρ. Κρώμν. *Οφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.): Παροιμ. Οὗς νὰ εὐρήκωμε τὸν ἀλογᾶν, καλκεύωμε τὸν γαϊδουράν (ὥσπου νὰ βροῦμε τὸν ἀλογᾶ, καβαλλικεύωμε τὸν γαϊδουρά, ὅτι πρέπει ν' ἀρκούμεθα εἰς ὃ, τι ἔχομεν προσπαθοῦντες πάντοτε νὰ βελτιώσωμεν τὴν τύχην) Κοτύωρ. *Ἀλογάντ' ἐστάθαν κ' οἱ γαϊδιδράντ' ἐφτέρνιζαν (στάθηκαν οἱ ἀλογᾶδες κ' οἱ γαϊδουριάριδες ἐκάλπαζαν, ἐπὶ τῶν παρ' ἐλπίδα ὑπερβουδοκίμουτων τοὺς ὑπερτέρους των) Χαλδ. Συνών. γαϊδουριάρεις, *γαϊδουροκράχτης, γαϊδουρολάτης. *Η λ. καὶ παρων. ὑπὸ τὸν τύπ. Γαϊδουράς Κύθηρ. Μύκ. Γαδουράς Ἰων. (Κρήν.) *Ἀδουράς Νάξ. (*Ἀπύρανθ.) καὶ τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Γαϊδουράς Πελοπν. (Καλάμ.) Γαδουράς Κύπρ. Ρόδ. Γαουράς Κύπρ. Γαϊδαράς Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Γαδιδράς Χίος.

β) Μετων. γαϊδουράνθρωπος, ὁ ἰδ., Νάξ. (*Ἀπύρανθ.)

3) Μέγας κοχλίας Θράκ. 4) Εἶδος σταφυλῆς Κρήτ.

γαιδουραφάνα ἡ, Πελοπν. (Μεσσ. Παππούλ. Τριφυλ.) γαϊδουροφάνα Πελοπν. (Καρ.)

*Εκ τῶν οὐς. γαιδούρι καὶ ἀφάνα.

Τὸ φυτὸν φλομῖς ἢ θαμνώδης (phlomis fruticosa) τοῦ γένους τῆς φλομίδος τῆς τάξεως τῶν χειλανθῶν (labiatae). Συνών. ἀγκαραθεᾶ 2, γαϊδουρόσφακα.

γαιδουράφτης ἐπίθ. Λεξ. Δημητρ. γαδουράφτης Νάξ. (Φιλότ.) γααρόφτης Κῶς γαουρόφτης Κύπρ.

*Εκ τῶν οὐς. γαιδούρι καὶ ἀφτί.

1) *Ὁ ἔχων μεγάλα ὄτα Κύπρ. Κῶς — Λεξ. Δημητρ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀφταράς 1. 2) Οὐς., τὸ ζῷον λαγός Νάξ. (Φιλότ.)

γαιδουραχηβάδα ἡ, ἀμάρτ. γαιδουραχημάδα Κρήτ.

*Εκ τῶν οὐς. γαιδούρι καὶ ἀχηβάδα.

Τὸ φυτὸν ἐχινόπους ὁ ἀκανθόκλαδος τοῦ γένους τοῦ ἐχινόποδος (genista) τῆς τάξεως τῶν ψυχανθῶν (papilionaceae), εὐχαρίστως τρωγόμενον ὑπὸ τῶν ὄνων: *Ἄσμ.

Σὲ ἀγαπῶ ὡς ἀγαπᾷ ἡ κάδια τῇ φυλλάδα, ὡς ἀγαπᾷ ὁ γάιδαρος τῇ γαιδουραχημάδα (φυλλάδα = λάχανον) Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀχινοπόδι.

γαιδουρέα ἡ, Πελοπν. (Λεῦκτρ.) Πόντ. γαϊδουρέα Δ. Κρήτ. γαδουρέα Ἀμοργ. Θήρ. Ἴμβρ. Λήμν. Νάξ.

